

tán numerikus vagy tisztán betűkből álló jelölési lehetőségeire. A tanulmány a tisztán nagy betűkkel történő jelölési módszer előnyeit méltatta, más jelölési módszerekkel szemben, kiemelve ennek a jelölésnek a variációs és fejlesztési lehetőségeit. A tezaszusz-fogalmak nagybetűs jelölése a számítógépi programok elkészítését egyszerűsíti és hozzájárul problémamentes alkalmazásukhoz is.

A szemináriumon elhangzott előadások meghallgatása és megvitatása 3 munkacsoportban történt, amelyben a résztvevők közös ajánlásokat dolgoztak ki és fogadtak el.

Az ajánlások részletesen felsorolják azokat a feladatokat, amelyek a szakirodalmi információhordozók választékának bővítése, az információk feldolgozása, korszerű tárolása és közreadása, valamint a tájékoztatási szakemberek képzése terén feltétlenül megoldandók Indiában.

- o -

A szeminárium teljes előadás szövegét tartalmazó kiadvány az indiai tájékoztatásügy legfőbb problémáit jól tükrözi. Jó lenne, ha a hazai tájékoztatásügy egy-egy fontosabb problémakörének részletes megvitatására az Indiában eredményesen megrendezett szemináriumhoz hasonló rendeznének.

A kiadvány az OMKDK-ban betekintésre az érdeklődők rendelkezésére áll.

Terebessy Ákos

A környezetvédelmi tervezés és a környezetszennyeződés információs forrásai

A környezetvédelem szerteágazó és egyre növekvő területén szembevetendő az információs források nagy száma, a kiadványtipusok sokfélesége és heterogén jellege még akkor is, ha a felmérés csak az angol nyelvterület termékeit veszi számba két szűkebb témakörben, mint környezetvédelmi tervezés és környezetszennyeződés. A két szakterület információs forrásai eltérő arculatot mutatnak.

A környezetvédelmi tervezés tulajdonképpen két diszciplínából, a tervezésből és a területrendezésből, várostervezésből tevődik össze. Szakirodalmi sajátossága, hogy a nagy mennyiségű könyvből feltűnően kevés a referenzs jellegű, mint az enciklopédia, szótár, kézikönyv. Ami található, az a tervezés divatjából adódik és főleg egyetemi kiadók gondozásában megjelenő, kutatási eredményekről szóló sorozati mi./Pl.

a Cambridge University Press kiadásában "Urban and architectural studies" /Városrendezési és építészeti tanulmányok/. A nagy tudományos és szakkiadók közül a Pergamon Press indított el egy válogató-értékelő sorozatot "Progress in planning" /A tervezés fejlődése/ címen. A könyvek nagy tömegéből kiemelendő egy itt felvirágzott és főleg az USA-ban divatos környezetvédelmi, szociológiai kiadvány ilyen címeikkel: "The urban crisis" /A városok válsága/, "Cities in chaos" /Város és káosz/ stb. A vonatkozó témakörnek a szabályozási, jogi kérdésekkel való szoros kapcsolatából következő egyik legértékesebb információs forrása az 50-es évek fejlesztési tervei, tanulmányai, majd az ezekből a 70-es évekre kialakult építési tervek. A legutóbbi évtizedben divatba jött hasonlóan értékes források a különféle bizottságok jelentései. A jelentések és tanulmányok nagy része hozzáférhető a HMSO-nál /HM Stationery Office = Állami Nyomda/, mely Angliában a környezetvédelem irodalmának legfontosabb közreadója.

Egy, a hivatkozások alapján készült elemzés kimutatta, hogy kb. 50 angol és amerikai folyóirat alkotja a releváns "magot", és további kb. 200 folyóirat évente 2-3 környezetvédelmi cikket publikál. A tudományos és szakfolyóiratokon kívül a folyóiratirodalom értékes információs forrásai éppen a tervezés szempontjából a hírjellegű hetilapok. Számuk kb. 20 körül mozog.

A környezetszennyeződés - és irodalma is - egyaránt kiterjed a levegő, víz, talaj szennyeződésére. Az angol nyelvterületen kb. 40 referálólap szolgálja a folyó tájékoztatást. Két típusnak, a speciálisnak és az általánosnak legmarkánsabb képviselői: a lég-, ill. vízszennyezéssel foglalkozó Air Pollution Abstracts és a Water Pollution Abstracts. A számba jövő folyóiratirodalmat kb. 150 címre becsülik, mely szám - köztudott - évente növekszik /1970-ben csupán Angliában 20 új cím látott napvilágot/. Néhány példa a szakfolyóiratok legfőbb típusaiból:

általános, népszerű az Environment /USA/;

szakmai az Environmental Planning and Pollution Control;

tudományos, elméleti a Marine Pollution Bulletin.

A könyvjellegű irodalomból néhány kitűnő kézikönyv /pl. "Clay's public health inspector's handbook" /A közegészségügyi felügyelő kézikönyve/ áll hasznos segédletként rendelkezésre. A könyv és folyóiratok közötti átmeneti típusok közül az éves kongresszusok, értékelő-elemző művek, helyzetfelmérő jelentések nyújtanak friss információt;/ pl.: "Advances in environmental sciences" /A környezettel foglalkozó tudományok új eredményei/. A környezetszennyeződés szakirodalmáról, sőt információs forrásairól bibliográfiai összeállítások tájékoztatnak /pl.: Pollution. Sources of information. /Szennyeződés. Információs források/ 1972. ASLIB. London. 102 p.

A kiadványokon kívül értékes információs források a testületek, intézmények, melyek az idetartozó releváns információk közreadói is számos esetben. Példaként néhány típus:

Laboratóriumok: Warren Spring Laboratory; Water Pollution Laboratory /kiadványaik a referálólapok között említve/.

Kormányzati hivatalok: Department of the Environment /Anglia/. Jelentős kiadványa az "Index of current government and government-supported research in environmental pollution in Great Britain 1972." /1972-ben Nagy-Britanniában folyó hivatalos környezetvédelmi kutatások indexe/.

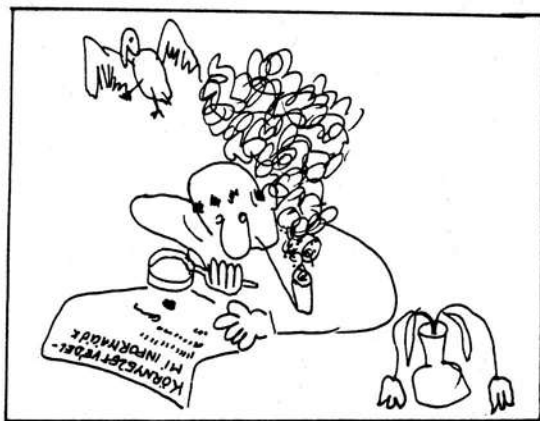
A Council on Environmental Quality /USA/ kiadványa az "Annual Report".

Társaságok értékes kiadványai a különféle jelentések. A környezetvédelem egyike azoknak az interdiszciplináris szakterületeknek, melyen a nemzetközi szervezetek tekintélyes szerepet játszanak, különösen kiemelkedő az ENSZ és szervezetei, valamint OECD, NATO különféle, a tárgyban szervezett ülései és kiadványai.

/Aslib Proceedings, 25.k. 8.sz. 1973.aug.

WHITE, B.: Information for environmental planning, p.288-299.

HARVEY, N.: Sources of information on environmental pollution. p.330-334./

Országos Francia Információs és Dokumentációs Kongresszus

1974. december 4-6. között rendezik Párizsban az első Országos Francia Információs és Dokumentációs Kongresszust, melyet az ADBS /Association Francaise des Documentalistes et des Bibliothécaires Spécialisés = Dokumentalisták és Szakkönyvtárosok Francia Szövetsége/